

Medas hållbarhetsredovisning 2011

MEDA

Medas hållbarhetsredovisning 2011

Frågor och ställningstaganden som ligger utanför traditionellt beräknat aktieägarvärde blir allt viktigare för företag. Vid sidan av att enbart leverera vinst och avkastning finns hos ägare, marknad, anställda och samhället i stort såväl krav som önskemål om att det enskilda företaget ska nå sina resultat på ett ansvarsfullt sätt. Det innebär att i affärsverksamheten bygga relationer med de viktigaste intressenterna och arbeta med frågor som berör företagets påverkan på samhälle, miljö och bidrag till en hållbar utveckling. Baserat på respekt, ansvar och professionalitet stärker det förmågan att skapa en långsiktig värdefull tillväxt.

I Medas affärsidé, att erbjuda kostnadseffektiva och medicinskt välmotiverade produkter, finns en önskan om att förbättra människors livsvillkor. I en vidare bemärkelse gäller det hela samhället. Följaktligen är omfattningen av Medas ansvar bredare än den rena kärnaffären. Det handlar om att säkerställa att:

- Affärs-etiska frågor tas väl om hand i kommersiella överenskommelser.
- Det finns tydliga riktlinjer för hur verksamheten ska bedrivas.
- Bolagets miljöpåverkan reduceras där det är möjligt.
- Företaget agerar ansvarsfullt gentemot sina intressenter: patienter, övriga kunder, affärspartners, myndigheter, anställda, leverantörer och ägare.

Meda samlar ansvars- och hållbarhetsfrågor under begreppet Corporate Social Responsibility (CSR) och har identifierat sex specifika områden inom vilka CSR

ska förverkligas: etik, bolagsstyrning, medarbetare, patient, miljö och samhälle. Det är områden som identifierats utifrån en analys av hur Meda påverkar omvärlden, både inom och utanför företaget och hur omvärlden påverkar Meda.

Arbetet med CSR syftar till att stödja Medas övergripande affärs mål. Det görs genom att identifiera och hantera risker inom de sex specifika områdena och tillvarata möjligheter där hållbarhetsfrågor har en positiv inverkan på affärsverksamheten. Exempel på detta är att leva upp till miljökrav i offentliga upphandlingar samt kostnadsänkningar genom effektivare energianvändning.

Under 2011 har två områden stått i fokus: en fortsatt utveckling av Medas miljöledningssystem till att också omfatta verksamheterna i Bad Homburg, Tyskland, Lakewood, USA samt fortsatt arbete med Supplier Code of Conduct, (etiska regler för leverantörer). Målsättningarna har uppfyllts och Meda har redovisat goda resultat avseende CSR-målen för 2011.

Meda har under flera år arbetat med ansvars- och hållbarhetsfrågor. Av erfarenhet ger arbetet ett mer värde till hela verksamheten. CSR-arbetet inom Meda kommer att vara fortsatt prioriterat. Meda ska vara erkänt – inte bara som ett affärsmässigt framgångsrikt företag – utan även som ett pålitligt, ansvarstagande och etiskt bolag.

*Anders Lönner
Koncernchef och vd*

UPPFÖLJNING AV MEDAS CSR-MÅL FÖR 2011

I samband med förra årets Hållbarhetsrapport etablerade Meda, för första gången, koncerngemensamma mål inom CSR-området. När det gäller uppföljning av målen är resultatet följande:

- *Meda ska utveckla de etiska reglerna för leverantörer, Supplier Code of Conduct, samt införa dem hos samtliga relevanta leverantörer.* Meda har under 2011 implementerat Supplier Code of Conduct hos fler än 150 leverantörer. Över 95 procent av Medas inköpsvolym från kontraktstillverkare kommer från leverantörer som under året accepterat principerna och innehållet i Medas Supplier Code of Conduct.
- *Medas miljöledningssystem ska utvecklas i syfte att ytterligare enheter ska inkluderas och certifieras enligt ISO 14001.* Under året har systemet införts vid Medas kontor i Bad Homburg, Tyskland, samt produktionsanläggningen i Lakewood, USA. De två enheterna beräknas kunna certifieras enligt ISO 14001 senast under Q2 2012.
- *Modellen för uppföljning av efterlevnad av Business Conduct Guidelines kommer att vidareutvecklas inom ramen för Medas internkontrollsystem.* Medas Internal Control Standard har utvecklats för att inkludera tydligare uppföljning. Alla länder rapporterar nu efterlevnad av Business Conduct Guidelines. Uppföljning ingår även i de internrevisioner som kontinuerligt genomförs i respektive landsorganisation.
- *Rutiner för rapportering av arbetsskador och arbetssjukdomar på global nivå kommer att införas.* Gemensamma globala rutiner är införda under 2011.

Sammantaget kan konstateras att Meda haft en god måluppfyllnad under 2011. För 2012 kommer utvecklade mål att drivas inom tre av ovanstående områden: kontroll av leverantörer, vidareutveckling av miljöledningsarbetet samt fortsatta förbättringar av Medas internkontrollsystem.

SAMMANFATTNING AV MEDAS MEST BETYDANDE CSR-FRÅGOR/PÅVERKAN

- Medas viktigaste uppgift i sin relation till kunder och patienter är att säkerställa en varuförsörjning av säkert tillverkade produkter.
- I Medas relation till leverantörer är den viktigaste frågan att förbättra kontrollen av leverantörers efterlevnad av Medas Supplier Code of Conduct.
- De mest betydande medarbetarfrågorna i koncernen är hög kompetens, mångfald på ledande befattningar, hälsa och säkerhet i arbetsmiljön samt ett allmänt agerande i enlighet med Meda Business Conduct Guidelines.
- Medas mest betydande miljöpåverkan omfattar energiförbrukning, avfall och processavlopp vid tillverkningsenheterna samt utsläpp av växthusgas vid resor och transporter.
- Kemikaliehantering och hantering av vatten är traditionella risker för branschen. För Meda, som är ett specialty pharmaföretag, är dessa risker begränsade. Dessutom finns sedan lång tid tillbaka goda rutiner att hantera eventuella risker.

ANSVAR SOM LÄKEMEDELSBOLAG

Behoven av hälsovård i världen ökar. Jordens befolkning växer, den globala medellivslängden blir längre och nya marknader utvecklas snabbt. Trots betydande framsteg i hälso- och sjukvård är alla medicinska behov långt ifrån tillgodosedda, beroende på behandlingsform, tillgång till läkemedel eller att effektiv behandling saknas. Läkemedelsindustrin har fortfarande en mycket viktig roll att spela i utvecklingen för att möta världens behov av effektiv hälso- och sjukvård.

Samtidigt har ansvarsfrågor fått ökad vikt inom läkemedelsindustrin. Ansvaret gentemot patient och samhälle är en central del i ett läkemedelsbolags verksamhet. Läkemedelsindustrin har under många år varit reglerad av myndigheter relaterat till faktorer kopplat till CSR-frågor (kvalitetskrav, krav på tillverkningsförhållanden, regelverk för forskning och utveckling m m) men under senare tid har även be-

hovet av etiska riktlinjer och förhållningssätt blivit tydligare. Det finns i dag riktlinjer för god marknadsföringssed, samverkansformer mellan industrin och sjukvården, samarbete mellan läkemedelsföretag och intresseorganisationer m m. Utvecklingen av läkemedelsindustrin i tidigare utvecklingsländer ställer nya krav beträffande kontroll av kvalitetsnivå och ansvarstagande. Miljöfrågor har ökat i betydelse inom läkemedelsindustrin. Ekonomiska kontrollverktyg är av stor betydelse för att säkerställa goda affärsprinciper, effektiv verksamhet och undvikande av korrupsion.

Kostnaderna för läkemedel har allt mer kommit i fokus. En anledning till ökad kostnadsmedvetenhet är att läkemedel till stor del finansieras av statliga medel, vilka oftast är begränsade. Att, som ett specialty pharmaföretag, ta fram läkemedel och mediciner på ett rationellt sätt är ett exempel på att ansvarsfullt svara upp mot samhällets önskan och krav på kostnadseffektiva läkemedel.

Trots läkemedelsindustrins arbete med att utveckla effektiva läkemedel till priser som gör medicinen tillgänglig för stora patientgrupper finns det fortfarande många grupper som inte får behandling, särskilt i utvecklingsländerna. Bristen på behandling kan ha många orsaker: otillräcklig finansiering, brister i organisation eller dålig infrastruktur på landsbygden.

Medas bidrag till att försöka förbättra hälsan för människor i dessa länder sker både lokalt i form av gåvor och sponsring med medicin till akut katastrof-hjälp via hjälporganisationer och mer långsiktigt genom forskningsbidrag. Dessutom innebär Medas tillväxt att företagets produkter blir tillgängliga i fler och fler länder samt att arbetstillfällen skapas i de länder där Meda är verksam. Mer information om Medas samhällsengagemang finns på sidan 56.

Inom läkemedelsindustrin sker i dag stora förändringar. Många regioner som räknas som Medas tillväxtmarknader, t ex Östeuropa, Sydamerika och Sydostasien, är regioner som traditionellt medfört större affärsmässiga och etiska risker. Det ställer krav på medvetenhet och lyhördhet för nya förutsättningar

som Meda genom sin närvaro måste hantera. Det blir även vanligare att produktionen av läkemedel sker i länder som Kina och Indien, för global varuförsörjning. Det innebär att läkemedelsföretagen i dag måste utveckla sitt CSR-arbete så det anpassas även för dessa länder, på samma sätt som företag i t ex elektronik- och konfektionsindustrin tidigare gjort.

DRIVKRAFTER I MEDAS CSR-ARBETE

De sex prioriterade CSR-områdena – etik, bolagsstyrning, medarbetare, patient, miljö och samhälle – är valda utifrån att ge en så bred och komplett bild av företagets omvärldspåverkan som möjligt. Dessa sex områden samverkar beträffande betydelsen för Medas verksamhet. Att genomgående hålla hög etik i verksamheten är av avgörande betydelse för att er-hålla det förtroende som krävs som läkemedelsbolag. En effektiv modell för bolagsstyrning säkerställer att det finns ett formellt ramverk och uppföljning. Kompetenta och engagerade medarbetare är en förutsättning för att kunna driva affärsverksamheten framgångsrikt, men även för att se till att Meda verkligen agerar ansvarsfullt i alla kontakter och aktiviteter, både internt och externt. Patientsäkerhet är en avgörande fråga direkt kopplad till Medas produkter. En mycket viktig del i arbetet är att utveckla system och uppföljning avseende alla aspekter kring läkemedlet – dess effekt, hur det utvecklats och hur det produceras. Påverkan på miljön har betydelse beträffande hur Medas verksamhet kan bedrivas på ett långsiktigt hållbart sätt. Och slutligen bidrar företagets samhällsengagemang till att Meda satsar resurser utanför affärsverksamheten inom områden som långsiktigt har en påverkan på hälsa och välbefinnande för de människor som berörs.

Parametrar för uppföljning inom respektive område är valda utifrån två kriterier – betydelse för Medas intressenter samt graden av påverkan på den totala affärsverksamheten.

MEDAS INTRESSENER ÄR EN VIKTIG KUNSKAPSKÄLLA

Meda upprätthåller kontinuerligt en dialog med ägare, analytiker, myndigheter, sjukvårdspersonal, patienter, anställda och leverantörer där CSR-relaterade frågor regelbundet diskuteras. Intressenterna är identifierade utifrån en analys av Medas verksamhet och företagets viktiga frågor. För belysning av 2011 års CSR-arbete har ett antal djupintervjuer med utvalda ägarrepresentanter och Läke-medelsverket genomförts. På längre sikt finns en ambition att föra riktade dialoger med fler intressentgrupper. Lika viktigt är emellertid den löpande diskussion och möten som Meda har med intressentgrupper.

Genom dialogerna har det bland annat framkommit att:

- Miljöledning, ansvarstagande i leverantörsledet, riskhantering och ledningssystem är i fokus för flera av Medas ägare.
- Frågor kring kostnadseffektivitet, säkerhet och medicinsk effekt prioriteras av kunder och vårdaktörer.
- Medas medarbetare vill ha en god arbetsmiljö, utvecklingsmöjligheter i arbetet samt att företaget arbetar etiskt inom alla områden.
- Leverantörer lyfter fram betydelsen av utvecklade affärsprocesser och styrning beträffande överenskomelser och affärsrelationer.

Meda har således en god förståelse för olika intressenters prioriteringar inom CSR, vilket vägs in i framtagande av mål och prioriteringar. Den information som framkommit i intervjuerna kommer att förvaltas i den fortsatta utvecklingen av Medas verksamhet och CSR-arbete.

Meda stödjer FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och tillämpliga rekommendationer och konventioner från ILO (International Labour Organisation).

RISKANALYS

Medas CSR-arbete syftar i första hand till att förbättra företagets affärsmöjligheter. Samtidigt är CSR-frågorna av en sådan karaktär att en del av arbetet handlar om att undvika händelser som inverkar negativt på Medas verksamhet. Således är även hantering av risker ett viktigt inslag i CSR-arbetet.

Den övergripande risken inom CSR-området är att någon typ av händelse leder till allvarliga konsekvenser för ägare, myndigheter, sjukvårdspersonal, patienter, anställda eller leverantörer. Vilken typ av händelser det kan vara varierar beroende på intressentgrupp. Även händelser som skulle innebära negativ påverkan på miljön, dåliga förhållanden hos leverantörer och samarbetspartners samt bristfällig kommunikation och oförmåga att agera om negativa händelser inträffar, hör till de övergripande riskerna. Konsekvensen av sådana händelser kan vara att Medas löpande affärsverksamhet, utvecklingsmöjligheter och förtroende påverkas negativt.

För att reducera såväl övergripande som specifika risker etablerar och utvecklar Meda ett systematiskt kontroll- och förbättringsarbete där beredskap i händelse av incidenter inom CSR-området ingår.

Etiskt handlande. Grundläggande för CSR-arbetet inom Meda är policyn Business Conduct Guidelines samt rutiner för uppföljning. Policyn beskrivs mer detaljerat nedan.

Bolagsstyrning. Svensk kod för bolagsstyrning, med etablerade rutiner för intern kontroll, tillämpas. Mer information ges nedan samt i Bolagsstyrningsrapporten på sidan 68–72.

Medarbetare. Utveckling av rutiner och processer inom personalområdet pågår kontinuerligt. I dessa rutiner beaktas hur händelser som har negativa konsekvenser för medarbetare hanteras, men även hur företaget ska agera i händelse av att medarbetare bryter mot lagstiftning eller företagets rutiner.

Patientsäkerhet. Området kring patientsäkerhet är strikt reglerat av såväl myndigheter som interna regler. Rutiner i händelse av incidenter inom detta område är väl etablerade.

Miljö. Meda arbetar med miljö inom ramen för den internationella standarden ISO 14001. Riskhantering är ett av de element som ingår i miljöledningsarbetet.

Arbetsmiljö och säkerhet. Systematiskt arbetsmiljö- och säkerhetsarbete bedrivs. Vid Medas produktionsanläggningar sker också ett samarbete med de försäkringsbolag där Meda tecknat avbrottsförsäkringar för att hantera och åtgärda risker.

Leverantörer. Som ett led i utvecklad riskhantering hos leverantörer, har Meda infört en Supplier Code of Conduct. Syfte och innehåll beskrivs mer detaljerat nedan.

Under 2011 har en detaljerad riskanalys beträffande CSR-frågor genomförts. Analysen visar att Medas riskprofil generellt sett är låg och att det systematiska arbete som finns täcker alla relevanta delar. Där specifika risker identifierats vidtas åtgärder enligt följande:

- Risk för brott mot Business Conduct Guidelines av anställda samt brister i implementeringen i nya enheter – som hanteras genom utvecklade rutiner för uppföljning och kontroll, med särskilt fokus på nya marknader.
- Leveransstörningar med konsekvens för kund/patient på grund av produktionsproblem – vilket adresseras genom arbete med tydlig målstyrning och förbättrad leveransförmåga inom Supply Chain-funktionen.
- Olycka med konsekvenser för människa eller miljö i någon av Medas fabriker eller hos extern kontraktstillverkare – som hanteras genom risk- och beredskapsarbete i såväl arbetsmiljöarbete som

miljöledning vid Medas egna anläggningar samt genom uppföljning av områden inom Supplier Code of Conduct hos externa leverantörer.

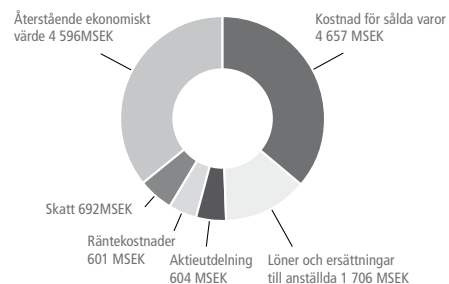
MEDAS CSR-STRATEGI

Medas CSR-strategi bygger på att etik och ansvarstagande i affärsverksamheten ger långsiktiga vinster. Det vidare perspektivet, som kommer genom ett systematiskt CSR-arbete, ska genomsyra alla affärsfrågor och beslut.

Via det interna arbetet kring de olika CSR-områdena åligger det alla chefer inom företaget att säkerställa att de riktlinjer som finns beträffande CSR implementeras och efterlevs. På så sätt höjs kunskapen i hela organisationen löpande och samtliga medarbetare är med och tar ansvar i CSR-arbetet. Meda utvecklar CSR-arbetet successivt genom en kontinuerlig analys av styrkor, behov och risker inom de sex CSR-områden som presenteras ovan. Dialogen med intressentgrupper utvecklas i syfte att ytterligare förbättra utvärdering och prioriteringar i CSR-arbetet. Dialogerna ger också Meda möjlighet att exponera sitt arbete och bidra till en tydligare bild av företagets resultat inom CSR. Prioriterade mål upprättas årligen och följs upp regelbundet.

CSR-arbetet organiseras och utförs i huvudsak lokalt. Övergripande prioriteringar och styrning sker emellertid på koncernnivå, med en direkt återkoppling till vd.

GENERERAT OCH DISTRIBUTERAT EKONOMISKT VÄRDE, MSEK

ETISKT HANDLANDE

Medas verksamhet berör människors liv och hälsa. Med det följer mycket höga krav på att verksamheten, utöver att den följer gällande lagar och bestämmelser, också bedrivs på ett ansvarsfullt och etiskt korrekt sätt. För att nå upp till dessa krav tillämpar Meda en enhetlig policy – ”Business Conduct Guidelines” – för hela verksamheten. Policyn är föremål för kontinuerlig uppdatering.

Policyn omfattar dels Medas kontinuerliga interna arbete med affäretik, dels förhållandet till samtliga leverantörer eftersom etiska aspekter värderas högt i affärsrelationen.

Policyn tar också sikte på att tydliggöra för medarbetarna de situationer där det kan finnas risk för att de fattar beslut som otillbörligt kan gynna dem själva eller företaget. Medas etiska regler förbjuder uttryckligen alla slags gåvor, mutor eller liknande till kunder, myndigheter eller konkurrenter, i syfte att skapa fördelar för Meda. Brott mot förbudet kan utgöra grund för omedelbart avskedande. På liknande sätt är det förbjudet att försöka påverka politiska partier och/eller kandidater genom bidrag.

KONKURRENSLAGSTIFTNING

Att läkemedel och andra varor säljs till kunden till bästa pris säkerställs i många länder via konkurrenslagstiftning. Samarbeten eller överenskommelser med konkurrenter avseende pris, villkor eller liknande riskerar att vara brott mot konkurrenslagstiftningen, något som är i strid med Medas policy. Det är inte heller tillåtet för Medas medarbetare att uttala sig falskt, vilseledande eller nedsättande om individer, organisationer eller deras produkter och tjänster.

MYNDIGHETER

Medas policy är att se till att den information som lämnas till myndigheter, muntligen eller skriftligen, är sanningsenlig, korrekt och fullständig. Det är därför inte tillåtet att ge falska, påhittade eller felaktiga upplysningar till någon myndighet, eller att när upplysningar lämnas, undanhålla väsentliga fakta.

DJURSTUDIER

Även om läkemedelsindustrin gjort stora framsteg i arbetet med att hitta alternativa metoder till djurstudier vid läkemedelsutveckling är de i vissa fall oundvikliga och ibland obligatoriska.

Som ett specialty pharmaföretag är Medas utvecklingsarbete i huvudsak koncentrerat till kliniska studier i sen fas, vilket innebär att läkemedlen redan prövats på människa flera gånger. Under 2011 genomförde Meda sammanlagt två olika djurstudier. Antalet är jämförbart med tidigare år. 2009 var antalet studier tre och 2010 fyra, i en branschjämförelse är det näst intill obefintligt. I de fall krav ställs på djurstudier följer Meda en intern policy som utarbetades under 2008. Policyn innebär att Meda följer branschens riktlinjer och regelverk, beskrivet i ”Good Laboratory Practice” enligt ISO 15189 samt de riktlinjer som återfinns i ”OECS Principles on Good Laboratory Practice”.

LEVERANTÖRER

På samma sätt som Meda ställer höga etiska krav internt ställer företaget också krav gentemot externa leverantörer. Kraven berör säkerhet, kvalitet, pris, funktion samt leveransförmåga. Kvalitetsrevisioner har regelbundet genomförts enligt de legala krav som följer av läkemedelsindustrins kvalitetssystem, Good Manufacturing Practice (GMP). Meda har integrerat parametrar om miljö och etiska regler i de obligatoriska kvalitetsrevisionerna. Under 2011 genomfördes också en riktad CSR-audit hos en leverantör i Kina.

Under 2009 påbörjades ett arbete med att kartlägga leverantörers arbete med miljö och interna etiska riktlinjer. Kartläggningen ledde under hösten 2010 fram till Medas Supplier Code of Conduct, som täcker samma aspekter som den interna Business Conduct Guidelines, och som under 2011 successivt infördes hos samtliga relevanta leverantörer. Under året har Meda kommunicerat Supplier Code of Conduct till mer än 150 leverantörer. Över 95 procent av Medas inköpsvolym kommer från leverantörer som under 2011 accepterat principerna och innehållet i

Medas Supplier Code of Conduct. Koden täcker följande områden: etiska regler, arbetsvillkor (inkluderande arbetsmiljö), miljöpåverkan, djurskydd samt ledningssystem.

Att införa Supplier Code of Conduct hos samtliga relevanta leverantörer var ett av Medas övergripande CSR-mål för 2011. Det faktum att 95 procent av inköpsvolymen nu täcks av koden anses vara ett resultat som med marginal uppfyller målet.

Implementeringen innebär att Medas leverantörer förbinder sig att fullt ut följa de etiska reglerna. Meda följer upp implementeringen bland annat genom att integrera kontroll av efterlevnad i de leverantörsinspektioner som Meda utför (se ovan).

PATIENTSÄKERHET

För Meda har patientens säkerhet alltid högsta prioritet. Det finns alltid en risk för biverkningar i samband med läkemedelsanvändning. Biverkningar kan uppstå av olika grad och i olika former. Dessutom kan en interaktion ske med andra ämnen, det vill säga läkemedlets effekt kan påverkas av samtidig användning av andra läkemedel eller vid intag av mat eller dryck. Kravet på högsta möjliga patientsäkerhet gör att framtagning, testning och tillverkning av läkemedel är ytterst noga reglerat.

SÄKER TILLVERKNING

Förtroendet för Meda som leverantör är mycket viktigt. Inom Supply Chain-funktionen pågår ett kontinuerligt förbättringsarbete för att högsta kvalitet och leveranssäkerhet ska uppnås hos såväl Medas egna tillverkningsenheter som hos kontraktstillverkare och andra företag som levererar produkter till Meda.

Meda har egna tillverkande enheter i Merignac (Frankrike), Köln (Tyskland), Decatur (Illinois, USA) och Lakewood (New Jersey, USA) och de verkar under de strikta regler och riktlinjer som gäller för läkemedelstillverkning inom respektive land.

För alla Medas produkter, tillverkade såväl i egna anläggningar som hos externa kontraktstillverkare, har Meda ett utvecklat system för mottagande av

medicinska och tekniska reklamationer. Alla mottagna reklamationer utreds och i relevanta fall vidtas korrigerande åtgärder. Alla reklamationer registreras även i en databas för att kunna notera återkommande reklamationer av samma typ samt att kunna följa eventuella trender.

KRAV PÅ LEVERANTÖRER

Kvalitetskraven på Medas kontraktstillverkare och leverantörer är desamma som på Medas egna anläggningar. Medas policy påbjuder att råvaror, material, utrustning och andra tjänster som inhandlas från godkända leverantörer ska beakta Medas krav på säkerhet, kvalitet, pris, funktion samt leverantörens förmåga att leverera i rätt tid. En stor majoritet av Medas leverantörer har accepterat bolagets Supplier Code of Conduct och revisioner genomförs som del av uppföljning av efterlevnad. Läs mer om Medas arbete med leverantörer på sid 48.

KLINISKA TESTER

Medas utvecklingsarbete koncentreras till kliniska studier i sen fas samt i registreringsarbetet, vilket innebär att läkemedlen redan prövats på människa flera gånger. I de fall kliniska tester och studier måste genomföras anlitar Meda specialiserade kontraktsforskningsföretag. Tjänsterna upphandlas enligt Medas policy för kliniska tester, vilket innebär klara regler för hur arbetet kan och ska utföras. Exempel på de riktlinjer som finns i Medas policy för kliniska tester är de som EU antagit för direktivet 2001/20EC samt "Guideline for Good Clinical Practice" (GCP), en etisk och vetenskaplig kvalitetsstandard som har sitt ursprung i World Medical Association Declaration of Helsinki.

LÄKEMEDELSREGISTRERING

Meda har lokal expertis avseende registreringsområdet inom samtliga marknadsbolag. De huvudsakliga uppgifterna är att driva registreringsärenden av nya och befintliga produkter samt att följa och utveckla produkter under deras livscykel enligt gällande lag-

stiftning, riktlinjer och myndighetskrav. För att säkerställa att läkemedlet används för rätt ändamål och på ett korrekt sätt bedrivs även ett samarbete med lokala registrerings- och läkemedelsmyndigheter, bland annat för framtagning av användarinstruktion och förskrivarinformation.

BIVERKNINGSHANTERING

Meda arbetar kontinuerligt med en så säker läkemedelsanvändning som möjligt och har en särskild farmakovigilansavdelning som för ett kontinuerligt arbete i Sverige, Tyskland och USA. Uppgiften är att upptäcka, utvärdera, utreda och förhindra eventuella biverkningar vid användning av Medas läkemedel. Vid behov kan förändringar göras i basinformationen om läkemedlet, alternativt kan begränsningar av läkemedlets användning införas.

Farmakovigilansavdelningen sköter all biverkningshantering inom Meda, inklusive rapportering av eventuella biverkningar till respektive lands ansvariga läkemedelsmyndighet.

MEDARBETARE

Meda strävar ständigt efter att behålla det lilla bolagets styrka i form av en platt organisation med korta beslutsvägar och effektiva arbetsprocesser. I kombination med det stora bolagets resurser skapar det tydliga konkurrensfördelar som säkerställer att viktiga affärsmöjligheter kontinuerligt kan realiseras.

På det följer att Meda lägger stor vikt vid att ha engagerade och välutbildade medarbetare med hög kompetens inom samtliga funktioner. Som ett speciality farmaföretag återfinns huvuddelen av Medas medarbetare inom försäljning och marknadsföring. De cirka 1 550 personerna inom dessa områden utgör knappt 60 procent av samtliga medarbetare.

De senaste åren har verksamheten, och därmed antalet anställda, vuxit i snabb takt, främst genom förvärv. Så sent som i början av 2005 uppgick antalet medarbetare till cirka 150, innebärande att antalet anställda mer än 17-faldigats på sju år till drygt 2 600. En viktig utmaning under de senaste åren har

därför varit integrationen av förvärven och att skapa en ny gemensam koncern och kultur. I denna strävan har allt fler gemensamma villkor och policyer antagits för hela organisationen. Principen har varit att ta tillvara på det bästa och det mest förmånliga av de olika verksamheternas arbetssätt.

ARBETSMILJÖ OCH ARBETS RÄTT

För Meda är det en självklarhet att erbjuda samtliga medarbetare en säker och hälsosam arbetsmiljö. Likaså är det en självklarhet att medarbetare har rätt att engagera sig i arbetstagarorganisationer i alla länder där företaget är verksamt.

Meda följer och tillämpar alla tillämpliga arbetsrättslagar, arbetsmiljölagar och andra regler. Denna policy är sedan omsatt i detaljerade lokala personal- och arbetsmiljöhandböcker för de länder i vilka Meda har ett betydande antal anställda, främst i Sverige, Tyskland, Frankrike och USA.

De största arbetsmiljöriskerna finns i Medas fabriker och utvecklingslaboratorium, i vilka det arbetar cirka 700 personer. Dessa enheter har formulerat lokala mål för arbetsmiljöarbetet och följer regelbundet upp dem för att säkerställa en säker och trygg arbetsmiljö. Ett annat område med arbetsmiljörisker är bilkörning som företagets försäljningsrepresentanter gör i samband med kundbesök.

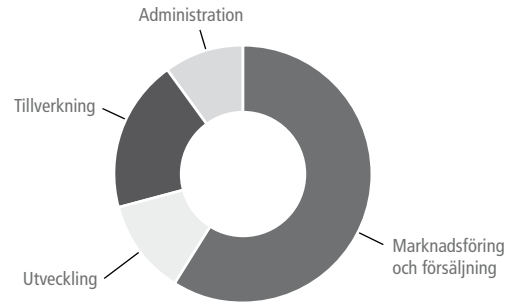
Under 2011 har Meda infört rutiner för uppföljning av arbetsskador och arbetssjukdomar på global nivå. Totalt har 29 fall av arbetsrelaterade olyckor eller sjukdomar rapporterats 2011. Huvuddelen av dessa härrör från tillverkningen där t ex lindrigare kläm- och halkskador uppkommit. Uppgifterna kommer att ligga till grund för en global kartläggning 2012 med efterföljande förbättringsmål.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

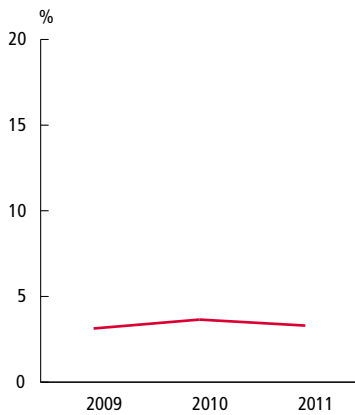
Medas obestridliga policy är att erbjuda alla anställda och arbetssökande lika möjligheter, oavsett etnicitet, hudfärg, religion, kön, sexuell läggning, nationalitet, ålder eller fysiskt- eller mentalt handikapp. Policyn är väl definierad i Medas "Business Conduct Guidelines".

Sjukfrånvaro (%)	2009	2010	2011
Kvinnor	3,6	4,5	3,7
Män	2,5	2,6	2,7
Summa	3,1	3,6	3,3
Åldersfördelat			
Ålder 50–	4,4	4,1	3,9
Ålder 30–49	2,7	3,6	3,0
Ålder 0–29	2,7	3,4	2,9
Summa	3,1	3,6	3,3
Sammanhängande sjukfrånvaro > 60 dagar	0,9	1,2	1,0

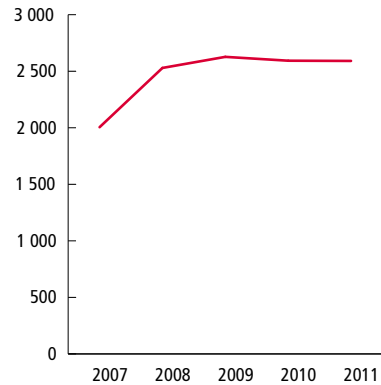
ANSTÄLLDA PER FUNKTION

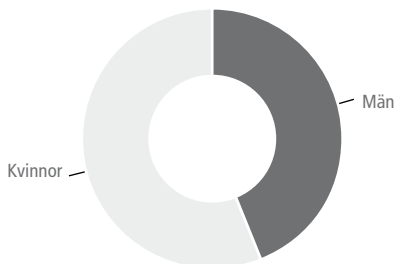
SJUKFRÅNVARO

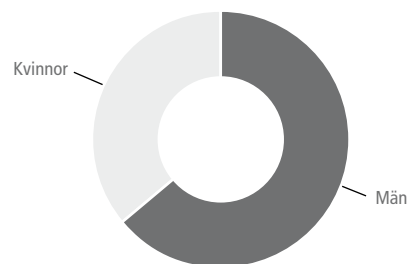
MEDELANTAL ANSTÄLLDA

FÖRDELNING KVINNOR/MÄN

FÖRDELNING KVINNOR/MÄN CHEFER, 2011

Medas personalsammansättning utgjordes 2011 av 44 procent män och 56 procent kvinnor. På chefsbefattningar är fördelningen 64 procent män och 36 procent kvinnor. Meda strävar efter att öka andelen kvinnliga chefer inom ramen för tydligt definierade kravprofiler för respektive befattning, vilket aktivt kommer att följas upp under såväl 2012 som kommande år.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Medarbetarnas engagemang, delaktighet och lojalitet är avgörande för Medas framtida utveckling. Som en viktig faktor för fortsatta framgångar förs därför ett strukturerat arbete med kompetensförsörjning, inte minst gällande produktutbildning vid nya förvärv.

SJUKFRÅNVARO

Under 2011 sjönk sjukfrånvaron från 3,6 till 3,3 procent. Sjukfrånvaron är relativt jämnt fördelad mellan kvinnor och män samt inom olika åldersintervall. Liksom föregående år utgörs sjukfrånvaron till största delen av korttidsfrånvaro. Sammanhängande sjukfrånvaro, längre än 60 dagar, uppgick till 1,0 procent. Uppföljning av sjukfrånvaro och vidtagande av eventuella åtgärder sker på lokal nivå.

PERSONALOMSÄTTNING

Under 2011 var personalomsättningen ungefär 15 procent i Meda-koncernen. Framförallt har synergieffekter från integrationen av Alaven samt fullföljandet av organisationseffektivisering i Europa påverkat personalomsättningen under året. Anställda som blir berörda av organisationsförändringar erbjuds i relevanta fall stöd i enlighet med lokal lagstiftning och praxis. Meda strävar efter att den underliggande personalomsättningen ska ge en god balans mellan att erhålla ny kompetens och nya erfarenheter till organisationen, samtidigt som rutin och specialistkunskaper bibehålls. Uppföljning av personalomsättningen på global nivå har skett från år 2010.

MILJÖARBETE

Medas miljöpåverkan omfattar främst energianvändning och avfall vid koncernens tillverkningsenheter samt utsläpp i samband med resor och transporter. Utöver detta tillkommer energiåtgång för bolagens kontor och övriga lokaler.

Meda strävar efter att arbeta och agera på ett sätt som är långsiktigt hållbart ur miljösynpunkt. Resurser ska utnyttjas effektivt och hänsyn till miljöpåverkan ska tas inför alla beslut. Meda arbetar för att säkerställa att de regler och lagar som finns inom miljöområdet efterföljs. Särskilt försiktigt hanteras farliga kemikalier. Därutöver pågår ett kontinuerligt arbete, enligt ISO 14001, i syfte att minska företagets miljöpåverkan utöver de krav lagstiftningen ställer, framförallt inriktat på en reduktion av energianvändning och generering av avfall.

MEDAS MILJÖPOLICY

Målsättningen med Medas miljöarbete är att bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle och en uthållig lönsamhet. Som en del i detta arbete ingår att hålla med naturresurser. Som konkreta riktlinjer och mål för Medas miljöarbete gäller att:

- Efterleva gällande miljölagar och förordningar i all verksamhet.
- Bedriva affärsverksamheten så att möjligheter och risker beaktas utifrån ett miljöperspektiv.
- Eftersträva minskad energianvändning i all verksamhet.
- Ta hänsyn till miljöpåverkan vid inköp av varor och tjänster och val av transporter och resor.
- Hantera kemikalier på ett säkert och ansvarsfullt sätt.
- Förebygga och begränsa mängden vatten och avfall samt ständigt förbättra hanteringen av dessa.
- Arbeta med ett miljöledningssystem i enlighet med den internationella standarden ISO 14001.
- Engagera och utbilda samtliga medarbetare i miljöfrågor med ständiga förbättringar som ledstjärna.

Varje landchef ska säkerställa att koncernens miljöpolicy uppfylls inom respektive enhet. Samtidigt kan lokala tillägg och anpassningar ske för att förstärka policyn.

MILJÖTILLSTÅND OCH PRODUCENTANSVAR

Tyngdpunkten i Medas arbete med miljöfrågor ligger på kontroll av verksamheterna vid Medas produktionsenheter i Tyskland, Frankrike och USA samt tillverkningen i pilotskala vid företagets farmaceutiska utvecklingsavdelning i Tyskland. Dessa enheter innehar sedan länge de miljötillstånd som krävs enligt respektive lands och EU:s lagstiftning. Inga avvikelser från dessa tillstånd har noterats under 2011.

Vid Medas tillverkningsenheter utförs endast slutformulering samt förpackning av läkemedel. Det sker ingen kemisk syntesverksamhet. Följden är att mängden farligt avfall är mycket låg. Den allra största delen avfall utgörs av processvatten, framförallt från rengöring av maskinutrustning. Inom laborierverksamhet är mängden farligt avfall på grund av arbetsets natur också mycket liten.

Allt avfall från tillverkning och laborierverksamhet hanteras enligt strikta regler i enlighet med gällande lagstiftning med hjälp av sedan länge etablerade rutiner. Meda följer även upp och mäter mängden process- och laborieravfall. Meda hade redan innan införandet av ett miljöledningssystem god kunskap om verksamhetens miljöpåverkan. Kunskapen grundas på historiska driftdata och de omfattande miljörevisioner av risker som Meda under de senaste åren låtit genomföra på tillverkningsenheter i Tyskland, Frankrike och USA samt utvecklingsavdelningen i Tyskland. Några avvikelser mot gällande lagar har inte konstaterats.

Miljörevisionerna har bland annat omfattat en granskning av geologiska förhållanden, markanvändningsfrågor, tillverkningsrutiner, förekommande miljöaspekter och legala krav på hanteringen av dessa. Vidare omfattade revisionerna säkerhetsrelaterade incidenter, klagomål från omkringboende, tankar över och under jord och de ledningar som är anslut-

na till dessa, provning och certifiering av tankarna, rutiner för att förebygga oplanerade utsläpp, bullerfrågor samt en granskning av förekomsten av farliga ämnen som asbest, ozonnedbrytande ämnen och polyklorerade bifenyler (PCB).

I samband med förvärvet av MUSE under 2010 genomfördes en kartläggning för fabriken i Lakewood, USA, omfattande provtagning i närmiljö och mark samt granskning av all dokumentation från tidigare ägare. Inga avvikelser eller miljörisker konstaterades.

CERTIFIERAT MILJÖLEDNINGSSYSTEM ENLIGT ISO 14001

Inom Meda utarbetades under 2008 ett miljöledningssystem som uppfyller kraven enligt den internationella miljöledningsstandarden ISO 14001.

Miljöledningssystemet certifierades under 2009 för produktionsenheterna i Tyskland och Frankrike, produktutvecklingsenheten i Tyskland samt huvudkontoret i Solna. Anlitat certifieringsorgan var LRQA. Under 2010 infördes och certifierades miljöledningsstandarden vid produktionsenheten i Decatur, USA. Samtliga enheter som infört miljöledningssystemet har lokala mål för energianvändning, avfallsgenerering och i relevanta fall avlopps- och utsläppsmängder. Dessa mål följs upp regelbundet och revideras årligen i syfte att uppnå ständiga förbättringar.

Miljöledningssystemet kommer successivt att lanseras i andra delar av koncernen. Under 2011 har systemet införts vid Medas kontor i Bad Homburg, Tyskland, samt vid produktionsenheten i Lakewood USA. Varken Bad Homburg eller Lakewood har kunnat certifieras enligt ISO 14001 under 2011 eftersom implementeringen tagit hela 2011 i anspråk. Certifiering beräknas dock vara genomförd senast under Q2 2012, innebärande att samtliga produktions- och utvecklingsenheter inom företaget kommer att vara certifierade tillsammans med de större kontoren.

Meda hade som mål att implementera och certifiera miljöledningssystemet i Bad Homburg under 2011. Eftersom certifiering ännu inte genomförts är målet bara delvis uppfyllt. Å andra sidan har införandet av miljöledningssystemet i Lakewood kunnat

påbörjas tidigare än planerat, varför den totala målpuffyllnaden får betraktas som god.

REDOVISNING AV DIREKTA OCH INDIREKTA UTSLÄPP AV VÄXTHUSGASER

Sedan 2008 deltar Meda årligen i Carbon Disclosure Project, där koncernen redovisar direkta och indirekta utsläpp av koldioxid. Samarbetet med Carbon Disclosure Project ger Meda en god vägledning i det fortsatta miljöarbetet. Utsläpp av växthusgaser är i dag den viktigaste parametern på global nivå beträffande Medas miljömål.

Under 2011 var Medas direkta och indirekta utsläpp av koldioxid 31 766 ton. Det motsvarar en utsläppsmängd av 12,3 ton per anställd, en ökning med 3 procent jämfört med redovisade utsläpp 2010. Ökningen beror dock på att noggrannheten i beräkningar av utsläpp från godstransporter har förbättrats. Om hänsyn till detta tas, har mängden koldioxidutsläpp per anställd istället minskat med 3 procent. Reduktionen beror i första hand på minskad förbrukning av energi för uppvärmning av Medas kontor och fabriker. Målsättningen för 2012 är att fortsätta minska mängden växthusgaser, räknat som mängden koldioxidutsläpp per anställd.

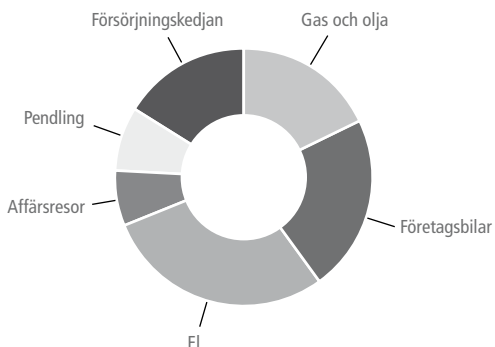
LÄKEMEDEL I MILJÖN

Via modern analysteknik kan läkemedelsrester i vattenmiljön upptäckas även vid mycket låga koncentrationer. Den globala expertisen vid universitet, myndigheter och inom industrin är inte helt eniga om huruvida läkemedelsrester i miljön kan utgöra en risk, men den dominerande åsikten är att de mängder som uppmätts inte kan anses utgöra någon fara för människor eller orsaka skada på djur och växter. Meda följer de myndighetskrav som finns i de länder Meda har verksamhet och har under 2011 även sökt specifik rådgivning för att på ett bra sätt kunna följa de rön som publiceras inom forskningsområdet.

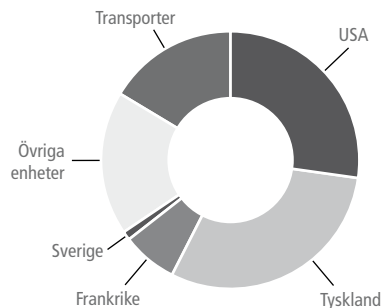
ÅTERSTÄLLANDEANSVAR

Redan på 1980-talet, långt innan Meda förvärvade tillverkningsenheten i Köln, upptäcktes föroreningar i grundvattnet i form av PAH (polycykliska organiska kolväten) och CHC (klorerade kolväten). Vid upptäckten togs en åtgärdsplan fram i samarbete med berörda myndigheter. Planen innebar att förorenad jord togs bort, och under 1990-talet installerades en vattenpump som fortfarande pumpar upp grundvatten och renar vattnet med aktivt kol. Halterna av PAH/CHC-föroreningar har därefter successivt sjunkit. Uppumpningen av grundvatten beräknas fortgå till åtminstone år 2016.

UTSLÄPP AV VÄXTHUSGASER PER KATEGORI

UTSLÄPP AV VÄXTHUSGASER, GEOGRAFISK FÖRDELNING INOM KONCERNEN

KLIMATKOMPENSATION

Meda har sedan 2010 kompenserat för den svenska verksamhetens klimatpåverkan genom att investera i reduktionsenheter i certifierade CDM-projekt, Clean Development Mechanism. CDM-projekt följer intentionerna i Kyotoprotokollet och kontrolleras av FN. Projekten möter långtgående krav på bland annat mätbara minskningar av koldioxidutsläpp samt positiva sociala konsekvenser.

För 2011 har Meda investerat i ett projekt kring distribution av vedspisar i Ghana. Bättre spisar leder till effektivare bränslehantering och minskad skogsskövling. Ghana är ett av de länder med snabbast skövling av skog i Afrika. Dessutom är "indoor pollution" en vanlig orsak till negativa hälsospekter som en direkt följd av ineffektiva spisar. Projektet certifieras enligt den så kallade Gold Standard, etablerad av WWF.

FÖRVÄRV, TILLVÄXT OCH CSR

Meda har under den senaste tioårsperioden utvecklats till ett ledande internationellt specialty farmaföretag, med full representation i Europa och Nordamerika. Det strategiska vägvalet har varit att expandera via tillförsel av egna produkter och en ökad marknadsorientering, vilket möjliggjorts genom förvärv av företag och produkt rättigheter samt långsiktiga samarbeten. Medas strategi för expansion gäller i allra högsta grad även för framtiden.

Inför förvärv görs alltid en granskning av en lång rad faktorer. CSR-frågor ingår i den granskningsprocessen. Då Meda i stor utsträckning förvärvar redan etablerade produkter, omfattar CSR-frågorna i samband med förvärv främst produktions- och miljöfrågor.

Förvärvade bolag och produkter integreras omedelbart i Meda-koncernens organisation. Tillväxtstrategin innebär följaktligen också att Medas modell för CSR-arbete införs i integrerade bolag. Det betyder i normalfallet huvudsakligen en harmonisering av system och rutiner för att en förvärvad enhet ska passa in i Medas modell.

Meda växer även organiskt i en rad länder. Vissa av dessa länder, exempelvis Ryssland, framhålls i vissa sammanhang som länder som för med sig högre risker ur ett CSR-perspektiv. Här läggs ett ökat fokus på uppföljning av CSR-arbetet. Medas verksamhet på dessa marknader omfattar i princip enbart marknadsföring och försäljning. Annan verksamhet, som produktion och utveckling, är koncentrerad till länder som USA, Tyskland, Frankrike och Sverige. Även inköpsverksamhet i högriskländer är begränsad och omfattar i normalfallet enbart det som krävs för den lokala marknadsförings- och försäljningsverksamheten.

BOLAGSSTYRNING

För Meda är bolagsstyrning en integrerad del i CSR-arbetet. Som ett noterat aktiebolag på NASDAQ OMX Stockholm på Nordic Large Cap-listan följer Meda sedan den 1 juli 2006 svensk kod för bolagsstyrning. Införandet av Internal Control Standards inleddes 2007 med utgångspunkt i COSO-ramverket. Uppföljning och revision sker med hjälp av externa resurser och self-assessment. Self-assessment omfattar både uppföljning beträffande lokala enheters efterlevnad av Business Conduct Guidelines samt andra regler och riktlinjer. Riskbedömningar i form av Business Continuity Planning genomförs också med fokus på varuförsörjning och externa leverantörer. Under 2011 har Medas system för bolagsstyrning och intern kontroll utvecklats på följande punkter:

- Styrande dokument, såsom Internal Control Standards och Delegation of Authority, har uppdaterats.
- Kommunikation beträffande intern kontroll har utvecklats och förstärkts.
- Kontroll och revision av Medas IT-miljö har vidare utvecklats.
- Uppföljningen av efterlevnaden av interna regler och riktlinjer, med tyngdpunkt på Business Conduct Guidelines, har förbättrats.
- Ett program för utvecklad revision av Medas enheter har fastställts.

Samtliga länder rapporterar nu efterlevnad av Business Conduct Guidelines. Det var ett av Medas CSR-mål för 2011 och målet har således uppfyllts.

För mer information om Medas arbete med bolagsstyrning, se avsnittet Bolagsstyrningsrapport på sidan 68–72.

Meda kommer att utveckla både innehåll och uppföljning av Business Conduct Guidelines som en del av CSR-målen för 2012.

SAMHÄLLENGAGEMANG

Inom ramen för Medas ansvarsfulla företagande finns ett åtagande för att verksamheten ska bidra positivt till samhället. Som ett läkemedelsbolag kan Meda förbättra människors hälsa och välbefinnande genom tillhandahållandet av kostnadseffektiva och medicinskt väletablerade läkemedel. Utöver det bidrag som företagets verksamhetsutövning genererar arbetar Meda också med flera olika samhällsstödjande projekt, bland annat donationer till välgörenhetsorganisationer och sponsring av forskning.

MEDAS BARNFOND

Medas Barnfond är en välgörenhetsfond som riktar sig till behövande barn. Barnfonden har varit verksam sedan 2002 och har sedan dess varit med och stöttat en rad olika projekt, exempelvis grundandet av en barn- och mödravårdsklinik i Ghana i samarbete med Plan International och Ghanas hälsovårdsmyndighet, ett sjukhusprojekt i Uganda, projekt riktat till tsunamikatastrofens offer samt ett antal skolprojekt i Afrika, varav flera i samarbete med ICR (International Care and Relief). ICR är en hjälporganisation med brittisk bas som riktar sina insatser till Afrika.

KAROLINSKA INSTITUTET

Meda påbörjade 2008 en donation till Karolinska Institutet för forskning kring inflammatoriska sjukdomar på sammanlagt 35 miljoner kronor. Donationen ingår i Karolinska Institutets kampanj "Genombrott för livet".

Under 2011 bidrog Medas donation till inrättandet av en professur i klinisk behandlingsforskning av inflammationssjukdomar.

Inflammatoriska sjukdomar utgör ett av företagets prioriterade terapiområden och Medas övertygelse är att dessa sjukdomar i framtiden kommer att både kunna förebyggas och botas. I denna utveckling kommer Karolinska Institutet ha en avgörande roll tack vare spetsforskning inom inflammatoriska sjukdomar, helt nya angreppssätt för prevention och tidig behandling samt unik närhet mellan grundläggande och patientnära forskning.

Karolinska Institutet grundades 1810 och är ett av världens ledande medicinska universitet och ett av de största i Europa. Det är Sveriges enda universitet med renodlat medicinsk inriktning och landets största centrum för medicinsk utbildning och forskning.

Nobelförsamlingen vid Karolinska Institutet utser varje år Nobelpristagare i fysiologi eller medicin. Kampanjen "Genombrott för livet" är inriktad på att stödja forskningsområden där Karolinska Institutet redan är ledande och där ekonomiska satsningar kan bidra till medicinska forskningsgenombrott inom de närmaste åren.

AMERICARES

Sedan 2003 är Meda en partner till AmeriCares, en icke vinstdrivande organisation som levererar medicin, medicinska förnödenheter och hjälp till människor i nöd världen runt.

Organisationen har sedan den grundades 1982 levererat humanitär hjälp till ett värde av över nio miljarder USD till 137 länder. AmeriCares har medverkat och lindrat verkningarna efter bland annat cykloner i Bangladesh, jordbävningar i Peru och Pakistan, orkanen Katrina i USA, svältkatastrofen i Darfur och tsunamin i Sydostasien.

2011 distribuerades donerade produkter från Meda till 25 länder.

MAP INTERNATIONAL

Sedan 2001 har Meda donerat läkemedel till organisationen MAP International, en icke vinstdrivande hjälporganisation som grundades 1954. MAP arbetar för att förse kliniker och sjukhus i utsatta områden med FDA-godkända mediciner och medicinsk utrustning. Därutöver arbetar MAP för att förhindra och mildra sjukdomsutbrott samt främja uppbyggnaden av lokala sjukvårdsinrättningar. MAP verkar för världens fattigaste i över 115 länder runt om i världen.

MAP har spelat en betydande roll vad gäller tillgång till sjukvård och mediciner för de miljontals människor drabbade av de senaste humanitära katastroferna såsom svältkatastrofen i Darfur, tsunamin i Sydostasien och de förödande orkansäsongerna i Karibien.

Under 2011 användes produkter donerade till MAP i ett flertal utvecklingsländer. Medas produkter, donerade genom MAP, nådde 52 olika länder.

DIRECT RELIEF INTERNATIONAL

Sedan 2009 har Meda donerat läkemedelsprodukter till Direct Relief. Direct Relief International har sedan 1948 bistått människor i extremt svåra situationer med att förbättra sin livskvalitet. Direct Relief stödjer välgörehetsprogram på området hälsa genom att donera särskilt efterfrågade läkemedel, receptfria mediciner, medicinsk proviant och utrustning, personvårdsprodukter och näringstillskott samt riktade kapitalförbättringar och utbildning av sjukvårdspersonal.

Utöver donationer till dessa tre organisationer har Meda även donerat produkter till bland annat Project Hope, SHIP Medical Clinics, Magnolia Foundation, Operation Troop Aid och Operation Gratitude.

MEDAS HÅLLBARHETSREDOVISNING 2011

MEDAs hållbarhetsredovisning avser verksamhetsåret 2011 och ingår i Medas årsredovisning 2011. Meda har valt att tillämpa GRI:s frivilliga riktlinjer för redovisning av hållbarhetsinformation, GRI G3, och tillämpar nivå C. Informationen i hållbarhetsredovisningen har inte granskats av tredje part, men Meda anser att informationen i års- och håll-

barhetsredovisningen 2011, tillsammans med information på Medas webbplats, uppfyller GRI:s informationskrav för tillämpningsnivå C.

I de fall inget annat anges avser samtlig information hela Meda-koncernen.

Meda rapporterar till Carbon Disclosure Project (CDP) och beräknar utsläpp av växthusgaser till luft i enlighet med CDP:s rekommendationer.

Standardinformation/ indikator	Hänvisning till Medas årsredovis- ning 2011	Redovis- ningsnivå: fullständig/ delvis	Kommentar
1. STRATEGI OCH ANALYS			
1.1 Kommentar från vd	43		
1.2 Risker och möjligheter	43–47,51		
2. ORGANISATIONEN			
2.1 Organisationens namn	14		
2.2 Huvudsakliga varumärken, produkter och tjänster	23–33		
2.3 Organisationsstruktur	136–139		
2.4 Huvudkontorets lokalisering	14		
2.5 Länder där organisationen är verksam	14–15		
2.6 Ägarstruktur och bolagsform	133		
2.7 Marknader	20–23, 32–33, 41		
2.8 Bolagets storlek	15, 62–64		
2.9 Större förändringar under redovisnings- perioden	12, 64–65		
2.10 Erhållna utmärkelser under räkenskapsåret			Anders Lönner tilldelades utmärkelsen Entrepreneur of the Year 2011, en tävling arrangerad av Ernst & Young.
3. REDOVISNINGSPARAMETRAR			
Redovisningsprofil			
3.1 Redovisningsperiod	59		Hållbarhetsredovisningen avser verksamhetsåret 2011.
3.2 Senaste redovisningen			Medas hållbarhetsredovisning 2010 publicerades som en del av årsredovisningen 2010 i april 2010.
3.3 Redovisningscykel			Meda publicerar en årlig hållbarhetsredovisning som en del av årsredovisningen.
3.4 Kontaktperson för rapporten	141		Anders Larnholt.
Redovisningens omfattning och avgränsningar			
3.5 Process för att definiera redovisningens innehåll			Genom analys av verksamheten, dess påverkan och enligt Meda centrala frågor samt den riskanalys som genomfördes under 2011 har Meda identifierat relevant information att inkludera i hållbarhetsredovisningen. I tillägg ger Medas dialog med våra intressenter kunskap om vilka frågor som intressenterna värderar och vilken information de vill ta del av. Medas avsikt är att genom års- och hållbarhetsredovisningen möta intressenternas informationsbehov och ge en fullständig bild av Medas ekonomiska, miljömässiga och sociala prestanda.
3.6 Redovisningens avgränsningar	79–80		Hållbarhetsredovisningen tillämpar samma redovisningsprinciper som årsredovisningen, om inte annat anges. Inga ytterligare avgränsningar har gjorts.

Standardinformation/ indikator	Hänvisning	Fullständig/ delvis	Kommentar
3.7 Begränsningar av redovisningens omfattning	79–80		Hållbarhetsredovisningen tillämpar samma redovisningsprinciper som årsredovisningen, om inte annat anges. Inga ytterligare begränsningar har gjorts.
3.8 Redovisningsprinciper för samägda bolag	79–80		Vänligen se not om redovisningsprinciper.
3.10 Förklaring till korrigeringar från tidigare rapporter			Inga korrigeringar av tidigare rapporter har gjorts.
3.11 Väsentliga förändringar i omfattning, avgränsning eller mätmetoder jämfört med tidigare års redovisningar	54		Metoden för beräkning av koldioxidutsläpp från transporter av varor har utvecklats för att ge ett mer korrekt resultat.
Granskning			
3.12 Tabell över var samtliga delar av GRI går att hitta	59–61		Detta är Medas fullständiga GRI-index
3.13 Policy och praxis för extern granskning			Meda har inte låtit granska den information som lämnas i hållbarhetsredovisningen, utöver den information som ingår i den legala årsredovisningen.
4. STYRNING, ÅTAGANDEN OCH ENGAGEMANG			
Styrning			
4.1 Styrningsstruktur	68, 136–139		
4.2 Styrelseordförandens roll	69–70, 136–139		Bert-Åke Eriksson är ordförande och Anders Lönner är vd och koncernchef i Meda.
4.3 Oberoende eller icke-verkställande styrelseledamöter	69–70, 73–74		
4.4 Möjligheter att lämna förslag etc till styrelsen	68–69		
4.8 Internt framtagna affärsidéer eller grundläggande värderingar, uppförandekod och principer för hållbart/ansvarsfullt företagande.	43–50, 52, 55–56		
4.12 Externa deklarationer, principer och initiativ	46		Meda efterlever de krav och riktlinjer som följer av t ex Svensk kod för bolagsstyrning, ISO 14001, GRI och GxP (de olika regelverk som gäller för läkemedelsindustrin).
Intressentengagemang			
4.14 Intressentgrupper	46		
4.15 Identifiering och urval av intressenter	46		
4.17 Viktiga frågor som har lyfts vid intressentdialog och organisationens hantering av dessa	44, 46		
INDIKATORER			
EKONOMISKA INDIKATORER			
EC 1 Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	47	Fullständig	
EC 3 Omfattningen av organisationens förmånsbestämda åtaganden	115 (Not 7)	Fullständig	
EC 4 Väsentligt finansiellt stöd från det allmänna		Fullständig	Meda har inte tagit emot väsentligt finansiellt stöd från det allmänna.
MILJÖINDIKATORER			
EN 4 Indirekt energianvändning per primär energikälla.	54	Delvis	
EN 16 Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser, i vikt	54	Fullständig	
EN 18 Initiativ för att minska utsläppen av växthusgaser, samt uppnådd minskning.	52–55	Delvis	Meda klimatkompenserar för den svenska verksamheten genom ett certifierat CDM-projekt. För 2011 kompenserade Meda för utsläpp av 288 ton koldioxid.

Standardinformation/ indikator	Hänvisning	Fullständig/ delvis	Kommentar
EN 21 Totalt utsläpp till vatten, per kvalitet och recipient.	53–54	Delvis	
EN 22 Total avfallsvikt, per typ och hanteringsmetod.	53–54	Delvis	
EN 26 Åtgärder för att minska miljöpåverkan från produkter och tjänster (och resultat därav)	52–55	Delvis	
EN 28 Monetärt värde av betydande böter och det totala antalet icke-monetära sanktioner mot organisationen för brott mot miljölagstiftning och bestämmelser		Fullständig	Inga brott mot miljölagstiftning eller bestämmelser inträffade under 2011.
EN 30 Sammanlagda kostnader och investeringar för miljöskydd per typ.	54–55	Delvis	Se indikator EN 18
SOCIALA INDIKATORER			
Anställningsförhållanden och arbetsvillkor			
LA 1 Total personalstyrka, uppdelad på anställningsform och region.	51, 89 (Not 7)	Delvis	
LA 2 Personalomsättning	52	Delvis	
LA 7 Skador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade arbetsdagar, frånvaro samt arbetsrelaterade dödsolyckor.	50–52	Fullständig	
LA 13 Medarbetare, styrelse och lednings-sammansättning, nedbruten på mångfaldsindikatorer.	50–52, 73–74, 136–139	Fullständig	
Mänskliga rättigheter			
HR 2 Procent av betydande leverantörer och underleverantörer som har granskats avseende hur mänskliga rättigheter hanteras samt vidtagna åtgärder.	48–49	Delvis	
HR 4 Antal fall av diskriminering, samt vidtagna åtgärder.		Fullständig	Inga fall av diskriminering rapporterades under 2011.
Samhälle			
SO 4 Åtgärder som vidtagits på grund av korruptionsincidenter.	48	Fullständig	Under 2011 inträffade inga incidenter av den art som avses här. Vidare rapporterades det inte om brott mot Medas policy "Business Conduct Guidelines".
SO 5 Medverkan i politiska beslutsprocesser och lobbying.	48	Fullständig	
SO 6 Totalt värde av bidrag och gåvor till politiska partier.	48	Fullständig	
SO 8 Belopp för betydande böter och antal icke-monetära sanktioner mot organisationen för brott mot lagar och bestämmelser.		Fullständig	Inga sådana incidenter inträffade under 2011.
Produktansvar			
PR 1 Livscykelanalys av produkters och tjänsters påverkan på hälsa och säkerhet.	44–45, 49–50, 53–54	Delvis	
PR 3 Typ av produkt- och tjänsteinformation som krävs enligt rutiner, samt andel produkter som berörs av dessa krav.		Fullständig	Meda verkar på en strikt reglerad marknad. Samtliga produkter och tjänster omfattas av reglering och krav avseende innehåll, framställning, användning, hur produkten ska användas samt effekter av användning. I vissa fall ska även information om hur produkten ska kasseras lämnas.

MEDAS CSR-MÅL 2012

Meda arbetar med tydliga mål inom alla delar av verksamheten. Genomgående är att målarbetet strävar efter ständiga förbättringar och att det ligger till grund för bedömning av arbetsinsatser såväl på organisations- som individnivå. CSR-målen är integrerade i den övergripande målbilden och ingår således i den totala bedömningen av organisationers och individers resultat.

Inom CSR-området är de prioriterade målen på koncernnivå för 2012 följande:

- Meda ska förbättra arbetet kring Supplier Code of Conduct i syfte att identifiera och åtgärda risker hos leverantörer.
- Medas miljöledningssystem ska utvecklas i syfte att uppnå certifiering enligt ISO 14001 vid enheterna i Bad Homburg och Lakewood.
- Medas miljöpåverkan ska minska. Övergripande mätetal är mängden koldioxidutsläpp per anställd.
- Intern kontroll och Business Conduct Guidelines ska vidareutvecklas genom fortsatt uppföljning av efterlevnad samt införande av en så kallad Whistleblower Policy för intern anmälan av eventuella överträdelser.

